

Table of Contents

Table of Contents	1
Działalność gospodarcza dla początkujących - Wprowadzenie	2
Podstawy prawne prowadzenia działalności gospodarczej	2
Formy działalności	3
Rejestracja firmy w CEiDG	3
Dane niezbędne do uzyskania wpisu	4
Zgłoszenie do KRS	4
Dodatkowe wymogi	5
Określenie działalności	5
Tytuł prawny do lokalu	5
Rejestracja do VAT a prawo do lokalu	6
Biuro wirtualne lub instant office	6
Planowanie dla przetrwania i rozwoju	6
Zanim rozpoczniesz działalność	7
Planowanie finansowe	7
Początki działalności gospodarczej	7

Działalność gospodarcza dla początkujących - Wprowadzenie

Nie da się ukryć, że samodzielne prowadzenie firmy wymaga wielu umiejętności. Konieczna jest znajomość przepisów prawnych, wiedza, kiedy i jak zarejestrować działalność, jaką formę opodatkowania wybrać, kto musi rozliczać VAT, kiedy trzeba zgłosić się do ZUS, jakie procedury wiążą się z zatrudnieniem pracowników itd. Niezbędna może okazać się również znajomość zasad przekształcenia prowadzonej przez nas firmy w większy podmiot lub też zlikwidowania działalności. Warto wiedzieć, jak tego dokonać.

Poza twardą, merytoryczną wiedzą przedsiębiorca powinien posiadać także tzw. umiejętności miękkie, odnoszące się do komunikacji, negocjacji, planowania i zarządzania czasem, zarządzania zespołem oraz umiejętnego radzenia sobie ze stresem.

Wszystkie te zagadnienia przeanalizujemy wspólnie podczas najbliższych 15 lekcji.

Zacznijmy zatem. Skupimy się w tej lekcji na pierwszych krokach, które musimy postawić na drodze do własnej firmy. Przedstawimy ogólne zagadnienia związane z rozpoczęciem działalności. Zobaczymy, jakie są formy prowadzenia działalności oraz jak ją zarejestrować, a także jakie jeszcze czynności musimy wykonać. W trakcie lekcji pojawi się wiele ćwiczeń, część z nich może okazać się dość czasochłonna. Nie żałujcie tego czasu - jeśli teraz go poświęcicie, nie popełnicie wielu błędów, które popełniali przed Wami debiutujący przedsiębiorcy.

Podstawy prawne prowadzenia działalności gospodarczej

Podstawą prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce są przepisy ustawy z dnia 6.03.2018 r. - Prawo przedsiębiorców. Ustawa ta reguluje zasady podejmowania, wykonywania i zakończenia działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym prawa i obowiązki przedsiębiorców oraz zadania organów władzy publicznej w tym zakresie.

Na początek wskaźmy, że w myśl tej ustawy działalnością gospodarczą jest zorganizowana działalność zarobkowa, wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły.

Ale tu już ważny wyjątek - Nie stanowi działalności gospodarczej działalność wykonywana przez osobę fizyczną, której przychód należny z tej działalności nie przekracza w żadnym miesiącu 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, i która w okresie ostatnich 60 miesięcy nie wykonywała działalności gospodarczej.

To tak zwana działalność nierejestrowa, nazywana także działalnością ewidencjonowaną.

Przepisów ustawy nie stosuje się także do:

1. działalności wytwórczej w rolnictwie w zakresie upraw rolnych oraz chowu i hodowli zwierząt, ogrodnictwa, warzywnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego;
2. wynajmowania przez rolników pokoi, sprzedaży posiłków domowych i świadczenia w gospodarstwach rolnych innych usług związanych z pobytem turystów;
3. wyrobu wina przez producentów będących rolnikami wyrabiającymi mniej niż 100 hektolitrów wina w ciągu roku gospodarczego, o których mowa w art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich, obrocie tymi wyrobami i organizacji rynku wina;
4. działalności rolników w zakresie sprzedaży, o której mowa w art. 20 ust. 1c ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (dalej ustawa PIT lub ustawa o pdof);

Art. 20 ust. 1c ustawy o pdof

(...)

1c. Za przychody z innych źródeł, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 9, uważa się również przychody ze sprzedaży przetworzonych w sposób inny niż przemysłowy produktów roślinnych i zwierzęcych, z wyjątkiem przetworzonych produktów roślinnych i zwierzęcych uzyskanych w ramach prowadzonych działów specjalnych produkcji rolnej oraz produktów opodatkowanych podatkiem akcyzowym na podstawie odrębnych przepisów, jeżeli:

1) (uchylony)

2) przetwarzanie produktów roślinnych i zwierzęcych i ich sprzedaż nie odbywa się przy zatrudnieniu osób na podstawie umów o pracę, umów zlecenia, umów o dzieło oraz innych umów o podobnym charakterze, z wyłączeniem uboju zwierząt rzeźnych i obróbki poubojowej tych zwierząt, w tym również rozbioru, podziału i klasyfikacji mięsa, przemiału zbóż,

wytłoczenia oleju lub soku oraz sprzedaży podczas wystaw, festynów, targów i kiermaszy;

3) (uchylony)

4) jest prowadzona ewidencja sprzedaży, o której mowa w ust. 1e;

5) ilość produktów roślinnych lub zwierzęcych pochodzących z własnej uprawy, hodowli lub chowu, użytych do produkcji danego produktu stanowi co najmniej 50% tego produktu, z wyłączeniem wody.

---

5. działalności prowadzonej przez koła gospodyń wiejskich na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich, które spełniają warunki, o których mowa w art. 24 ust. 1 tej ustawy.

Pamiętaj!

Działalność gospodarcza musi być wykonywana w sposób ciągły. Oznacza to, że nie jest działalnością gospodarczą (i nie wymaga np. rejestracji) pojedyncza czynność lub nawet kilka niepowiązanych ze sobą czynności, związanych z osiągnięciem zysku (np. sprzedaż samochodu czy mieszkania z zyskiem).

Sprawdźmy teraz, kto jest przedsiębiorcą w świetle przepisów ustawy.

Otóż, przedsiębiorcą – w rozumieniu ww. ustawy – jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca działalność gospodarczą. Przedsiębiorcami są także wspólnicy spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej.

W przypadku osób zagranicznych, zasady podejmowania, wykonywania i zakończenia przez nie działalności gospodarczej określają odrębne przepisy.

Formy działalności

Najpopularniejszą formą prowadzenia działalności jest jednoosobowa działalność gospodarcza wykonywana przez osoby fizyczne. Sprawdźmy jednak, w jakich innych formach działalność gospodarcza może być prowadzona.

Zwróćcie uwagę, że działalność gospodarcza musi być wykonywana w sposób zorganizowany. Powinna zatem przybrać jedną z form działalności wynikających z obowiązujących przepisów prawa.

Polskie prawo zezwala na prowadzenie działalności gospodarczej w następujących formach prawnych:

- a. osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą (w tym spółki cywilne),
- b. spółki tzw. osobowe, w tym:
  - o spółka jawna,
  - o spółka partnerska,
  - o spółka komandytowa,
  - o spółka komandytowo-akcyjna,
- c. spółki kapitałowe, w tym:
  - o spółka z ograniczoną odpowiedzialnością,
  - o spółka akcyjna,
  - o prosta spółka akcyjna.

Rejestracja firmy w CEiDG

Pierwszą czynnością, jaką musicie wykonać po podjęciu decyzji o zamiarze rozpoczęcia prowadzenia własnej działalności gospodarczej, jest dokonanie rejestracji firmy (o ile nie zdecydujecie się na działalność nierejestrową).

Funkcjonowanie Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEiDG), której zdaniem jest prowadzenie specjalnych rejestrów, reguluje odrębna ustawa: Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy.

Zadania CEiDG

Zadaniem CEiDG jest:

1. ewidencjonowanie przedsiębiorców będących osobami fizycznymi;
  2. udostępnianie informacji o przedsiębiorcach i innych podmiotach w zakresie wskazanym w ustawie;
-

3. udostępnianie informacji o zakresie i terminie zmian we wpisach do CEIDG oraz w informacjach i danych udostępnianych w CEIDG, a także o wprowadzającym te zmiany podmiocie;
4. umożliwienie wglądu do danych bezpłatnie udostępnianych przez Centralną Informację Krajowego Rejestru Sądowego;
5. udostępnianie informacji o ustanowionym pełnomocniku lub prokurencie, w tym o zakresie udzielonego pełnomocnictwa lub o rodzaju i sposobie wykonywania prokury.

W przypadku działalności jednoosobowej do rejestracji wystarczy dowód tożsamości (rejestracja w urzędzie w Waszej gminie), a jeśli chcecie założyć firmę przez internet, dodatkowo niezbędny będzie Profil Zaufany albo podpis elektroniczny.

Ważne! Rejestracja w CEIDG jest wolna od opłat.

Dane niezbędne do uzyskania wpisu

Zanim przystąpicie do rejestracji, trzeba będzie zgromadzić odpowiednie dane i dokumenty - oto ich lista:

- imię, nazwisko, datę i miejsce urodzenia
- PESEL, jeśli masz obywatelstwo polskie lub zostało ono nadane
- wszystkie posiadane obywatelstwa
- adres zamieszkania oraz adresy związane z zakładaną działalnością
- nazwę firmy – musi zawierać imię i nazwisko oraz skróconą nazwę
- kody PKD – należy je dopasować do rodzaju planowanej działalności
- liczbę pracowników, których planujesz zatrudnić
- datę rozpoczęcia działalności
- informacje o ubezpieczeniu w ZUS, KRUS lub za granicą.

Przedsiębiorca może podjąć działalność gospodarczą w dniu złożenia wniosku o wpis. Wpis jest dokonywany nie później niż następnego dnia roboczego po dniu wpływu do CEIDG poprawnego wniosku. Zaświadczeniem o wpisie w CEIDG jest wydruk ze strony internetowej CEIDG.

Warto zaznaczyć, że przedsiębiorca ma prawo we wniosku o wpis do CEIDG określić późniejszy dzień podjęcia działalności gospodarczej niż dzień złożenia wniosku. Data rozpoczęcia działalności gospodarczej nie może być wcześniejsza niż dzień złożenia ww. wniosku.

Przykładowo, Jan Kowalski, który zamierza rozpocząć prowadzenie działalności od lipca, może złożyć wniosek rejestracyjny już w maju. Jako datę rozpoczęcia działalności wpisze termin lipcowy.

Musimy również pamiętać, że przedsiębiorca jest zobowiązany złożyć wniosek o zmianę wpisu w terminie najpóźniej 7 dni od dnia zmiany danych oraz wniosek o wykreślenie wpisu w terminie 7 dni od dnia trwałego zaprzestania wykonywania działalności gospodarczej.

Ćwiczenie

Wejdź na stronę <https://www.biznes.gov.pl/pl/firma>

Spróbuj odszukać informacje dotyczące sposobu uzyskania profilu zaufanego.

Odszukaj informacje, dotyczące rejestracji firmy przez Internet.

Ćwiczenie

Wejdź na stronę <https://www.ceidg.gov.pl>

Sprawdź, jakie informacje znajdziesz na stronie.

Jedno okienko

Określenie - jedno okienko pochodzi z nieodległej przeszłości, kiedy ilość spraw, które można było załatwić przez internet była znikoma. Chodzi o to, że przy okazji złożenia wniosku o wpis do CEiDG przyszły przedsiębiorca może jednocześnie procedować kilka innych formalności - np. zgłoszenie ZUS, nadanie numeru NIP, czy rejestracja do podatku VAT - VAT-R.

Zgłoszenie do KRS

Jak już wiecie, działalność gospodarcza może być prowadzona w kilku dopuszczalnych formach. Jej wybór należy do

przedsiębiorcy. Jeśli chodzi o obowiązki rejestracyjne, zwróćmy dodatkowo uwagę, że w razie wyboru działalności w formie spółki osobowej albo kapitałowej rejestracji dokonujemy w Krajowym Rejestrze Sądowym, prowadzonym przez sądy rejonowe właściwe ze względu na siedzibę tworzonej spółki. Wymagane formularze dostępne są w sądach.

Ale w sytuacji, w której stosuje się typowe wzory dokumentów, rejestracja spółki z ograniczoną odpowiedzialnością jest również możliwa przez Internet.

Ćwiczenie

Wejdź na stronę <https://ekrs.ms.gov.pl/s24/>

Znajdź zakładkę Pomoc i zapoznaj się z instrukcją rejestracji Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

Dodatkowe wymogi

Rejestracja firmy nie oznacza automatycznie możliwości podjęcia działalności w każdym obszarze aktywności. Wiele rodzajów działalności wymaga posiadania odpowiednich kwalifikacji zawodowych (jako przedsiębiorcy jesteśmy zobowiązani zapewnić posiadanie tych kwalifikacji).

Czasami nie musimy posiadać tych kwalifikacji sami, a wystarczy, gdy zatrudnimy osoby z niezbędnymi kwalifikacjami do wykonywania określonych czynności.

Pamiętajmy, że wyjątkowo traktowane są pewne zawody, w których wymaga się, by kwalifikacje zawodowe posiadał sam przedsiębiorca – jeżeli zatem sami ich nie mamy, to nie wystarczy, że zatrudnimy odpowiednią osobę.

Warto dodać, że istotną barierą na drodze do prowadzenia własnej firmy może być również tzw. reglamentacja działalności gospodarczej. Chodzi tu o istniejący obowiązek uzyskania koncesji, zezwolenia albo wpisu w rejestrze działalności regulowanej. Na chwilę obecną obowiązki te dotyczą kilkudziesięciu rodzajów działalności gospodarczej.

W uproszczeniu możemy stwierdzić, że reglamentacja oznacza, że nie możemy podjąć działalności, jeśli nie spełnimy przewidzianych prawem szczególnych jej warunków. W przypadku koncesji i zezwoleń musimy ponadto wystąpić do właściwego organu z wnioskiem o ich udzielenie. W razie działalności regulowanej wystarczy złożenie oświadczenia o spełnianiu tych warunków. Dopiero po uzyskaniu koncesji, zezwolenia albo zaświadczenia o wpisie do rejestru działalności regulowanej możemy rozpocząć działalność.

Ćwiczenie

Pobierz plik znajdujący się pod adresem:

<https://media.biznes.gov.pl/v1/files/leaflets/437/Lista-uprawnien%C5%84.pdf>

Przejrzyj jego zawartość.

Określenie działalności

Przy składaniu wniosku o rejestrację firmy musimy w nim określić, czym będziemy się zajmować, jaki rodzaj działalności będzie prowadzony przez naszą firmę. Trzeba w tym celu wybrać odpowiednie kody z Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD), dostępnej między innymi na stronie Głównego Urzędu Statystycznego.

Ćwiczenie

Wejdź na stronę https://stat.gov.pl/Klasyfikacje/doc/pkd_07/pkd_07.htm

Zwróć uwagę, że na stronie znajdują się różne wersje klasyfikacji - odszukaj klasyfikację po ostatnim ujednoczeniu.

Pobierz plik pdf na swój komputer i zapoznaj się z układem klasyfikacji.

Tytuł prawny do lokalu

Obecnie można zarejestrować firmę jednoosobową, wskazując brak stałego miejsca wykonywania działalności - trzeba wtedy podać adres do doręczeń.

Jeśli w formularzu CEIDG pojawi się adres prowadzenia działalności, wtedy konieczne jest dysponowanie tytułem prawnym do lokalu. Chodzi tu nie tylko o prawo własności - takim tytułem może też być dzierżawa, najem czy użyczenie. Dokumentem potwierdzającym posiadanie tytułu prawnego będzie wtedy umowa w formie pisemnej: dzierżawy, najmu lub użyczenia.

Co istotne, tytułu prawnego do lokalu nie trzeba załączać do wniosku o wpis do CEIDG - ale trzeba go przedstawić na żądanie organu ewidencyjnego.

Rejestrując spółkę w KRS nie trzeba dołączać dokumentu potwierdzającego prawo do lokalu. Trzeba natomiast podać we wniosku o wpis adres siedziby spółki.

Rejestracja do VAT a prawo do lokalu

Mimo, iż możliwe jest prowadzenie działalności w miejscu nieoznaczonym, problemem może być rejestracja do VAT. Przeciwdziałanie wyłudzeniom tego podatku spowodowało zaostrzenie procedur, i obecnie każde zgłoszenie do VAT wymaga od urzędników wykonania czynności sprawdzających, wśród których jest również wizyta w lokalu przedsiębiorcy.

W takim przypadku trzeba będzie - w razie potrzeby - podać adres miejsca zamieszkania, jako miejsca, w którym urzędnik będzie mógł sfinalizować te czynności.

Biuro wirtualne lub instant office

Coraz bardziej popularne stają się tzw. biura wirtualne. To w istocie fizycznie istniejące lokale, w których rejestruje się wiele firm. Takie biuro zapewnia odbieranie i przekazywanie korespondencji (w wersji podstawowej) a w wersjach rozszerzonych również wiele dodatkowych usług - łącznie z obsługą księgową czy prawną.

Instant office to z kolei biurka na godziny (lub fotele - np. w saloniku konferencyjnym). To sposób, aby nie przepłacać za własny lokal, i móc prowadzić swoje sprawy w razie konieczności w otoczeniu biurowym, z zapewnioną infrastrukturą teleinformatyczną i obsługą sekretarską.

Chociaż prowadzenie samodzielnej działalności gospodarczej to świetny sposób na samorealizację, musicie pamiętać, że to wielka odpowiedzialność. To nieustanny wyścig z czasem, konkurencją, odpowiedzialność za bliskich, pracowników, podatki, terminy, płatności, klientów, nadzór nad jakością i mediami społecznościowymi itp. Dopiero po pewnym czasie, kiedy już Wasza firma okrzepnie, będzie można delegować skutecznie te wszystkie zadania. Do tego czasu możecie zapomnieć o normalnym życiu (czyli o tym, co do tej pory uważaliście za normalne życie).

Kluczem do zapanowania nad tymi procesami i osiągnięcie nad nimi choć częściowej kontroli jest planowanie.

Planowanie dla przetrwania i rozwoju

Na temat właściwego planowania napisano tysiące stron. Planowanie jest przedmiotem naukowych dysertacji, w celu konstruowania planów powstają specjalistyczne instytuty i organizacje rządowe, a Narodowe Plany Rozwoju decydują o kierunkach polityki gospodarczej i społecznej na kilka i kilkanaście lat naprzód. Opracowanie, dotyczące stosunkowo prostego planu, jakim jest plan realizacji konkretnego projektu w ramach prowadzonej działalności gospodarczej (zwanym również z angielska biznes planem), liczy czasem kilkaset stron. Tymczasem planowanie to codzienna, wręcz rutynowa czynność, wykonywana przez każdego przedsiębiorcę — często w sposób nieuświadomiony. O jakości planu i jego faktycznym powodzeniu decyduje doświadczenie przedsiębiorcy, intuicja (będąca w dużej części wynikiem nabytego doświadczenia), realna ocena możliwości realizacji i konsekwencja.

Plan musi czemuś służyć — ale określenie, czemu służy plan, zależy od jego rodzaju. Na pewno widzisz różnicę pomiędzy planem, który robisz, rozważając przyszły kierunek studiów, a planem, dotyczącym kilku najbliższych godzin. Z pewnością do innego rodzaju planów zaliczysz plany wakacyjne, a inny charakter będzie miało planowanie wydatków na bieżący miesiąc (tu już plany mogą na siebie dość intensywnie wpływać).

Wbrew pozorom planowanie nawet najbardziej błahych, codziennych czynności ma sens. Zrób mały eksperyment, który by może przekona Cię do tego poglądu. Któregoś dnia, przed wstaniem z łóżka, zaplanuj wszystkie czynności, jakie musisz wykonać przed wyjściem i zanim zaczniesz je wykonywać, przydziel im ramy czasowe. Kiedy już utrwaliłś w pamięci swój plan, wstań i zabierz się do jego realizacji, pilnując, aby wykonanie poszczególnych składowych planu nie trwało zbyt długo. Wynikiem tego eksperymentu będzie najczęściej co najmniej jedna konkluzja: poranne czynności zabrały mniej czasu niż zwykle. Powinieneś również zauważyć zmianę w postrzeganiu tych czynności — pojedyncza czynność wydaje się mniej uciążliwa i jednostkowo zabiera mniej czasu. To efekt tego, że działałeś według planu, którego celem było zachowanie terminu do wykonania określonej co do liczby i rodzaju czynności. To typowy przykład planowania mikrookresowego — w ten sposób możesz zaplanować poszczególne odcinki dnia, sprawiając, że Twoja efektywność wzrośnie kilku-, a nawet kilkunastokrotnie.

Plan musi pokazywać drogę do celu, do którego zmierzasz, i służyć jego osiągnięciu. Ale cel powinien być określony bardzo wyraźnie. Dodatkowo — musisz poznać realne „otoczenie” celu albo, inaczej mówiąc, cele uboczne, które muszą zostać zrealizowane, aby główny cel mógł zostać osiągnięty. Innym elementem, który należy brać pod uwagę, jest perspektywa czasowa celów.

Po fazie planowania następuje faza realizacji. A w realizacji planów nie pomoże żadna książka. Poznanie literatury przedmiotu (a ta dotycząca planowania jest bardzo bogata) może jedynie wpłynąć na wartość techniczną i merytoryczną planu. Ale w realnym życiu oprócz umiejętności planowania liczy się również umiejętność konsekwentnego działania. Możesz sprawdzić, czy posiadasz taką umiejętność, zanim wypłyniesz na szerokie wody własnej działalności gospodarczej. Sporządź i zrealizuj plan początkowy — ten, który zrealizujesz, zanim rozpoczniesz działalność.

Zanim rozpoczniesz działalność

Plan początkowy skonstruujesz w podobny sposób jak wszystkie inne plany w przyszłości. Dla własnych potrzeb wypracowałem sobie kiedyś swoją metodykę planowania — i z sukcesem stosuję ją do dzisiaj. Przystępując do planowania, wykonuję następujące kroki:

- a. definiuję cel i określam pożądaný rezultat,
- b. definiuję poszczególne kroki prowadzące do osiągnięcia celu,
- c. definiuję możliwe problemy,
- d. określam sposoby rozwiązania problemów, precyzując konieczne nakłady (pracy własnej i cudzej, rzeczowe i finansowe),
- e. staram się przewidzieć możliwe zagrożenia,
- f. sporządzam harmonogram czasowy.

Możesz oczywiście wypracować sobie inną metodę planowania. Ważny jest rezultat końcowy. W trakcie planowania wskazane są konsultacje i pogłębione studia nad konkretnymi problemami — jeżeli takie zidentyfikujesz. Na bieżąco powinieneś usuwać luki w wiedzy. Niewiedza oznacza bowiem błędne założenia, a te powodują najczęściej, że wykonanie planowanych zadań doprowadzi Cię nie do tego celu, dla którego stworzyłeś plan. Proponuję Ci wykonanie pierwszego ćwiczenia, które być może okaże się bardzo czasochłonne, ale po pierwsze — pomoże Ci ocenić własne umiejętności planowania, a po drugie — pomoże uniknąć problemów w pierwszej fazie Twojej samodzielnej aktywności gospodarczej.

Planowanie finansowe

Plany finansowe powinieneś sporządzać szczególnie starannie, uważając przede wszystkim na swój optymizm. Co prawda, optymiści osiągają dużo większe sukcesy w działalności, ale nie dlatego, że wierzą, iż odniosą finansowy sukces. Działa tutaj reguła rozmiaru celu — cel bardziej ambitny wyzwala w ludziach, którzy go realizują, dodatkową energię (lub z innego punktu widzenia — cel mało ambitny tę energię tłumi). A optymiści wyznaczają sobie większe cele.

Przy planowaniu przepływów koniecznie musisz uwzględnić składki i podatki. A w tym celu powinieneś w przybliżeniu wiedzieć, jakie będziesz osiągał na początku przychody i jakie będą koszty. W ten sposób ustalisz zakładany dochód, i będziesz mógł odpowiedzialnie wskazać formę opodatkowania (a formę opodatkowania powinieneś założyć, jeżeli chcesz w wyliczeniach uwzględnić poprawnie wysokość podatków). Wiedząc, ile podatków zapłacisz, ustalisz, w jakiej wysokości pozostaną środki na utrzymanie i rozwój.

Planując przepływy, zaplanuj źródła finansowania. Jeżeli masz zamiar finansować się ze źródeł zewnętrznych, potwierdź w nich, że otrzymasz finansowanie. Zaplanuj działania na wypadek, gdyby realizacja planu przychodów i kosztów przebiegała niekorzystnie, ustalając, kiedy należy uznać, że próg ryzyka został przekroczony i trzeba wycofać się z realizacji projektu.

Sporządzony plan skonsultuj z zaufaną osobą trzecią. Dzięki jej spojrzeniu z dystansu sam spojrzysz na swoje zamierzenia w inny sposób, i wprowadzisz niezbędne korekty.

Ćwiczenie

Sporządź listę wydatków, które musisz ponieść w miesiącu następującym przed rozpoczęciem działalności, uwzględniając również koszty utrzymania rodziny. Określ precyzyjnie swoje zasoby finansowe na dzień przed rozpoczęciem działalności.

Początki działalności gospodarczej

W pierwszym okresie działalności (od 12 do 24 miesięcy) najważniejsze dla firmy będzie przetrwanie i umocnienie zdobywanej pozycji. Po tym czasie powinieneś przejść czas stabilnego rozwoju. Zarówno w pierwszym, jak i drugim wypadku nie obejdzie się bez planowania. Poruszając się bez planu, będziesz bezradny — zmarnujesz wiele środków i energii na bezproduktywne pomysły, których realizacji podejmiesz się impulsywnie, bez przeprowadzenia fazy planowania wstępnego i

bez przeprowadzenia niezbędnych obliczeń finansowych. Kiedy już będziesz myślał o rozwoju firmy, przyjdzie czas na plany strategiczne — długofalowe założenia dla Twojej firmy i jej pracowników. Pamiętaj jednak, aby koniecznie sporządzić wcześniej krótkookresowe plany taktyczne — plany przedsięwzięć, które służą realizacji małych, częściowych zadań, przybliżających i umożliwiających realizację Twoich celów długofalowych. Sporządzaj dla siebie codzienne plany zadań, które pozwolą Ci ocalić setki godzin i wyeliminują działania zbędne i nieefektywne. Sporządzaj plany sprzedaży usług i weryfikuj ich wykonanie. Kiedy sprzedaż będzie przebiegać niekorzystnie, sporządź odpowiednie plany jej intensyfikacji. Kiedy dostrzeżesz zagrożenia płynności, sporządzaj szczegółowe plany naprawienia sytuacji i działań wyprzedzających. Bez planowania nie przetrwasz i nie rozwiniesz działalności.

Ćwiczenie

Spróbuj zaplanować swoje wydatki w pierwszym i drugim miesiącu działalności, uwzględniając oprócz kosztów bieżących i kosztów utrzymania rodziny również składki i podatki w niezbędnych wysokościach. Określ swoje przybliżone zasoby gotówki po pierwszych dwóch miesiącach prowadzenia działalności.

W tym momencie kończymy pierwszą – wprowadzającą – lekcję. W następnej zajmiemy się kreowaniem wizerunku firmy i marketingiem. Spróbujemy podpowiedzieć, jak nazwać firmę, jaki logotyp wybrać, w jaki sposób reklamować swoje usługi oraz jak skutecznie szukać klientów.